

Forening bare for psykologer?

Yngre psykologers utvalg

I en tid da psykologien har blitt allemannseie, vil Psykologforeningen stå sterkere ved å representere autoriserte psykologer alene. Målet må være å inkludere psykologer som i dag velger å være organisert andre steder.

MEDLEMSKAPSDEBATT: På årets lederkonferanse sa president Tor Levin Hofgaard (bildet) at det i hovedsak er psykologer innenfor forskning og organisasjonspsykologi som velger å organisere seg i andre foreninger. Hva med å starte med å få inn psykologene som allerede er kvalifisert til å bli medlemmer, fremfor å endre medlemskriteriene til å inkludere EuroPsy-mastere? spør de yngre psykologenes representanter i innlegget. Foto: Arne Olav L. Hageberg

DEBATT: PROFESJON I ENDRING

Etter nyttår har det vært debatt i Tidsskriftet under overskriften Profesjon i endring. Det handler om hvordan og av hvem psykologifaget skal forvaltes, skrev Tor Levin Hofgaard i aprilnummeret. Han fikk svar i julinummeret, og her følger Yngre psykologer opp diskusjonen.

Norge tilbyr to separate utdanningløp i psykologi som fører fram til tilsvarende akademisk grad: cand.psychol. og master i psykologi. Hvordan skal Psykologforeningen som faglig forening og fagforening forholde seg til dette? Mulighetene og utfordringene i det er i denne landsmøteperioden belyst under tittelen «Profesjon i endring».

Det å skulle ivareta to profesjoner gjør det vanskeligere for foreningen å kommunisere hvem de representerer, både innad blant medlemmene og utad mot aktører i arbeidsliv og politikk

Nye medlemskriterier?

På Lederkonferansen 2010 argumenterte presidentskapet for at Psykologforeningen må endre medlemskapskriteriene for å oppfylle vår formålsparagraf, ikke minst formålet om å utvikle psykologisk kunnskap og sikre høy faglig og etisk standard i psykologisk virksomhet.

En storslagen visjon kan være bra å ha, men vi i Yngre psykologers utvalg (YPU) mener at presidentens argumenter slår feil. Siden det ble advart mot å sammenligne seg med Legeforeningen, da de har en snevrere formålsparagraf og i hovedsak kun tenker på medlemmene sine, skal vi avstå fra en slik sammenligning. Men vi vil argumentere for at psykologifaget og de personer og systemer som trenger vår kompetanse, best ivaretas ved at vi fortsetter å være en faglig forening og *fagforening* for en profesjon, slik vi er i dag.

Presidentskapet legger fram en visjon som tar mål av seg til å sikre psykologifagets kvalitet i et stadig mer komplekst samfunn, hvor et bredt spekter av faggrupper jobber med psykologi. Løsningen som skal sikre kvaliteten, er en endring i medlemskriteriene, slik at EuroPsy-masterne kan bli medlemmer i Psykologforeningen. Flere norske universiteter planlegger å legge om noen av sine masterprogrammer slik at de oppfyller EuroPsy på 3 + 2 års teoretisk skoleing og ett år veiledet praksis. Dersom dagens utvikling fortsetter, har foreningen antydnet at det samlet sett over de neste ti årene kun vil utdannes i overkant av 300 mastere med slik kompetanse her til lands. Til sammenligning vil det med dagens kapasitet i profesjonsutdanningen utdannes mer enn 3700 psykologer bare i Norge i samme periode, ifølge Psykologforeningens anslag. Det å endre medlemskriterier for å inkludere denne nye, men lille gruppen psykologikyndige bidrar derfor i liten grad til å sikre kvaliteten på psykologifaget, som presidentskapet har argumentert med.

Faglig bredde

Et annet argument for å inkludere EuroPsy-mastere er Psykologforeningens sterke helseorientering, noe som ut fra presidentens argumentasjon synes å bety at vi taper breddekompetansen i faget. Med unntak av spesialiteten i organisasjonspsykologi gir alle andre spesialiseringer en spesialitet i klinisk psykologi. Det vises til bredden av faglige spesialiseringer og fagmiljøer internasjonalt, som idrettspsykologi, familiepsykologi og militærpsykologi. Vi spør oss om dette argumentet stemmer.

For er det ikke slik at vi også her til lands har enkeltpsykologer og miljøer som jobber innenfor spesialiserte felt som ikke nødvendigvis gjenspeiles i dagens spesialistordning? Psykolog er en beskyttet tittel i Norge, men hadde det vært en ordning som tillater bindestrekstitler, ville vel en psykologspesialist med fordypning i klinisk familiepsykologi tittulert seg som familiepsykolog? Vårt poeng er altså at Psykologforeningen allerede representerer en større bredde i psykologifaget enn det høres ut som når det argumenteres for å invitere EuroPsy-mastere inn. Vi er altså ikke enige i at psykologers kompetanse dekker en så begrenset del av psykologifaget at det hemmer Psykologforeningens mulighet til å oppfylle sin egen formålsparagraf.

Dessuten er det en stor andel av de offentlig godkjente psykologene her til lands som ikke er medlemmer av Psykologforeningen. Rett nok er 89 prosent medlemmer, men hvem utgjør den resterende andelen, og hvorfor er de ikke medlemmer? Det ble på årets lederkonferanse sagt at det i hovedsak er psykologer innenfor forskning og organisasjonspsykologi som velger å organisere seg i andre foreninger. Samtidig argumenterte presidentskapet med at det er nettopp disse to kompetanseområdene vi ønsker inn i foreningen. For man ser for seg at EuroPsy-mastere vil ta sentrale jobber både i administrasjon/byråkratiet og i fagutviklingsfelt på universiteter og ulike forskingssentre, nettopp de arenaene Psykologforeningen ønsker å ha medlemmer innenfor. Også vi i YPU ønsker dette, men hva da med å starte med de som allerede kvalifiserer for å bli, og *burde* vært, medlemmer, fremfor å endre medlemskriteriene til å inkludere nye grupper? Psykologforeningen bør, slik vi ser det, jobbe for å være mer attraktive for disse gruppene, istedenfor å tilpasse seg en sannsynligvis marginal gruppe mastere. Klarer foreningen å utvikle seg slik at universitetsansatte psykologer ser det som attraktivt å bli medlemmer, og at foreningen blir en viktig aktør også inn i det private næringsliv, tror vi at viktige medlemsgrupper som representerer bredden i faget, kan rekrutteres uten å endre medlemskriteriene.

Mot et uklart mangfold?

Vår skepsis til endring av så vel medlemskapskriterier som foreningsnavn er også begrunnet i viktigheten av å representere en enhetlig gruppe i form av én profesjon. En EuroPsy-master fra et norsk universitet vil ikke kunne bli autorisert som psykolog. Det er viktig, da vi tror at det å skulle ivareta to profesjoner (psykologer og EuroPsy-mastere) gjør det vanskeligere for foreningen å kommunisere hvem de representerer, både innad blant medlemmene og utad mot aktører i arbeidsliv og politikk. I dag ser vi eksempler på fagforeninger som organiserer en rekke yrkesgrupper innenfor samfunnsvitenskap og humanistiske fag. Medlemmene av disse foreningene opplever at de har vansker med å argumentere for en sammensatt medlemsmasse innenfor et sammenlignbart fagområde. Argumenter man kunne brukt for å heve lønnen for en undergruppe, kan bli underrapportert for å inkludere en annen gruppe i samme forening som det også skal forhandles om. Ulike yrkesgrupper strever med å forenes om gode argumenter, og opplever faren for å forsvinne i mengden for arbeidsgiveren.

YPU ønsker, som presidentskapet, at Psykologforeningen skal styrke sin posisjon faglig, politisk og samfunnsmessig. Men vi tror at foreningen vil stå sterkere og bli tydeligere ved å representere autoriserte psykologer alene. Etter vårt syn bør vi heller jobbe for å inkludere de psykologene som i dag velger å organisere seg i andre foreninger, fremfor å åpne opp for en helt ny medlemsgruppe. Vi tror også at medlemmene ønsker en *fagforening* som representerer psykologene i en tid da psykologi har blitt allemannseie, og hvor det myldrer av tradisjoner og yrkesgrupper som påberoper seg å forvalte psykologisk kunnskap. Dette vil til syvende og sist også gagne våre viktigste leverandører:

mennesker og systemer som har behov for å motta etisk fundert og forskningsbasert anvendt psykologisk kompetanse.

raks@lds.no